

همگام با شیخ طوسی و ابن ادریس حلی

در مسیر تحول فقه

گروه آموزشی فقه و مبانی حقوق اسلامی

خسرو نشان

استاد راهنما: دکتر علیرضا فیض

استادان مشاور:

دکتر اسعد شیخ الاسلامی

آیت الله ابوالفضل میرمحمدی

چکیده:

این پژوهش، کوششی است برای آشنایی با تلاش گسترده دو فقیه نامور و ژرف اندیش،

شیخ طوسی و ابن ادریس حلی، دانشمندان سرآمدی که با خلق آثار گرانقدر خویش و بنیانگذاری شیوه پژوهش وسیع فقهی، در مسیر دانش فقه و ارج و بالندگی آن افزودند.

حاصل این کوشش نوشتاری است مشتمل بر یک مقدمه و دو بخش:

مقدمه، گفتاری است در باب معنی داری عنوان «تحول فقه» نسبت فقه با تحول و عوامل تحول فقه و اجتهاد با تاکید و ثبات شریعت. و نیز نقش شیخ طوسی در تحول فقه با خارج کردن آن از محدوده الفاظ احادیث، بکارگیری اصول، تفریع فروعات و ارائه دلیل در ضمن بررسیهای فقهی. همچنین تاثیر ابن ادریس حلی در روند تحول فقه با گسترش کاربرد استدلال در فقه.

بخش اول، مقایسه مهمترین آراء اصولی شیخ طوسی و ابن ادریس حلی در باره حجیت ظن و خبر واحد و تاثیر این دو رای در پیدایی اختلاف آراء فقهی آنان است.

بخش دوم، مقایسه آراء فقهی شیخ طوسی و ابن ادریس در مباحث مربوط به معاملات، شهادت، قضا و نیز عبادات است.